

מדינת ישראל

בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק: בד"מ 1/8/20

תאריך: 15.9.2021

ועדת משמעת לפי סעיף 29 לחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות

תשס"ח - 2008 13.9.2021

בפני חברי הועדה:

עו"ד יגאל חיות	- יו"ר
גב' נוגה גל	- חברת ועדה, פיזיותרפיסטית בשירות המדינה
גב' טל ניצן	- חברת ועדה, פיזיותרפיסטית שאינה עובדת מדינה

הקובל:

שרה שר-לב, עו"ד התובעת הראשית, מלשכת היועץ המשפטי, משרד תובע

הראשי

משרד בבריאות, ירושלים.

נגד

הנקבל:

הפיזיותרפיסט גלעד הוליאור, ת.ז. XXX, באמצעות בכ' עו"ד מנחם עצמון.

החלטה

הקובלנה:

1. עו"ד שרה שר-לב התובעת הראשית, הגישה קובלנה ביום 30.8.2020, נגד הנקבל בכך שהורשע ביום 20.6.2019 בבית המשפט השלום בירושלים בתיק מס' ת"פ 28030-05-16 בעבירה של מעשה מגונה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ביום 29.10.2019, נגזר דינו של הנקבל והוטלו עליו העונשים הבאים:

- א. 12 חודשי מאסר בפועל.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי.
- ג. פיצוי למתלוננת בסך 35,000.

2. ביום 18.6.2020 נדחה ערעורו של הנקבל בביהמ"ש המחוזי בירושלים.

3. מהתנהגותו כאמור לעיל עולה כי הנקבל נהג בדרך שאינה הולמת את מקצוע הפיזיותרפיה, והורשע בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה אין הוא ראוי להיות בעל תעודה במקצוע בריאות, בהתאם לסעיפים 27(1) ו-8 לחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תשס"ח-2008 (להלן: "החוק").

הוועדה:

שר הבריאות מינה את חברי הוועדה הרשומים מטה להיות ועדה שתדון בקובלנה.

4. **דיון:**

ביום 29.7.2021 קיימה הוועדה ישיבה בנוכחות הצדדים והנקבל.

טיעוני הצדדים לעניין אמצעי המשמעת:

עיקרי טיעוני בכ' הקובל עו"ד תומר דגני:

בפתח דבריו סקר את ההליכים המשפטיים נגד הנקבל החל מהגשת כתב האישום נגדו; הרשעתו בפסק דין בביהמ"ש השלום; דחיית הערעור שהגיש בפסה"ד בביהמ"ש המחוזי; דחיית בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון. בסוף חודש מאי 2021 שוחרר הנקבל שחרור מנהלי, והמאסר הרשמי הסתיים ב- 9.8.2021.

בכ' הקובל טען כי בנסיבות בהן ביצע הנקבל את העבירות בהן הורשע, ולאור אמירות בית המשפט בעניין, הנקבל אינו מתאים יותר להחזיק הרישיון כפיזיותרפיסט. לתובנה זו הפנה בכ' הקובל למובאות כדלקמן:

ל- "קוד האתי של הפיזיותרפיסטים בישראל", הדן בדילמות אתיות וכללי האתיקה הנדרשים מהפיזיותרפיסט. ל- "נייר עמדה של המועצה העליונה של הפיזיותרפיה בישראל" הדן בשמירה ראויה על גבולות המגע בטיפול פיזיותרפיה.

בכ' הקובל הפנה את הוועדה לאמור בהכרעת הדין של ביהמ"ש השלום בעמ' 5 ובעמ' 15. ולגזר הדין בעמ' 2 ובעמ' 6.

מעשיו של הנאשם פגעו במתלוננת במספר מישורים: היא מוצפת תחושות אשמה, יחסיה עם בעלה נפגעו בשל האירוע, חוששת מקשר חברתי או מקצועי, ועוד. משרד הבריאות שנותן רישיון לעסוק בפיזיותרפיה, זה תו איכות שאומר לנשים ולגברים אתם לא צריכים לדאוג כשאתם באים לטיפול אצל פיזיותרפיסטים. בכ' הנקבל הפנה לתסקיר מבחן לגבי התנהגותו של הנקבל באירוע.

בכ' הקובל הפנה למסמך "המלצה להטלת צו פיקוח", מתאריך 13.5.2021, של היחידה לפיקוח על עברייני מין, אשר קבעה כי "רמת מסוכנותו המינית, של הנאשם, לטווח הרחוק הוערכה כבינונית נמוכה".

בסעיף 7 של ממצאי ההערכה נקבע כי "הנאשם מודה בביצוע העבירה בצורה חלקית ולוקח אחריות מוגבלת... הוא עדיין מתקשה להבין לעומק את הטריגרים לעבירתו ואת גורמי הסיכון... יש לו צרכים אישיותיים/ טיפוליים רחבים שהוא מתקשה למלא והרצון והכמיהה למלא אותם עלול להוות טריגר לפגיעה מינית... הרושם שהוא ללא הבנה ניכרת לגבי מעגל העבירה שלו ועוד אלמנטים רבים הנחוצים להשלמה מותאמת של עבירת מין". היחידה המליצה להטלת צו פיקוח למשך שנתיים וחצי. ביהמ"ש הטיל צו פיקוח עד ל-15.12.2022.

לאור כל האמור ביקש בכ' הקובל, על מנת להגן על הציבור ועל המטופלים - לבטל את התעודה של הנקבל.

עיקרי טיעון בכ' הנקבל:

בפתח דבריו אמר, בנימה אישית, כי הוא היה צריך להגן על הנקבל בתיק זה. לצערו שהה בחול ועו"ד אחר ייצג אותו, "שהלך עם הראש בקיר" עד הסוף. לו היה מייצג את הנקבל היה מודה ולא היינו מגיעים למחוזי ולעליון. זו הייתה דחיפה של העורך דין והוא עשה זאת על דעת עצמו. הנקבל הולך לטיפול פרטני ייעודי לעברייני מין. הנקבל הודה, התחרט חרטה גדולה והפנים את הדברים. הוא שיקר וחזר בו. אף שילם למתלוננת פיצויים. הנקבל עובד במקצוע 24 שנים ללא מקרה דומה. מדובר בכישלון חד פעמי. הוא השתחרר מבית הסוהר ונמצא תחת צו פיקוח. הוא לא עובד כמה זמן, וצריך לקיים בית ופרנסתו תיפגע אם התעודה תותלה.

בכ' הנקבל הפנה ל"חוות דעת והערכת מסוכנות, מיום 20.12.20, מטעם המרכז הרפואי באר-יעקב, שם נאמר בתסקיר מיום 25.9.2019 "התרשמנו מאדם בעל כישורים ויכולות לתפקוד במסגרות שונות בחייו (לימודים, צבא, הורות), בעל כישורים ושאיפות לתפקוד הישגי". בבדיקה נוכחית נכתב "נראה כפי גילו ללא סימנים לקיומה של מחלת נפש... ככל הידוע לא ידוע על קיומה של סטייה מינית... רמת המסוכנות המינית הינה בנונית נמוכה". בפני וועדת השחרורים הנקבל חזר בו, הוא הפנים הוא התחרט. הייתה סטייה אחת רק לגבי נשים, לא הייתה סטייה לגבי גברים. הוא לא חולה נפש ואין לו סטיות. הוא אדם בריא בנפשו.

לאור האמור ביקש בכ' הנקבל להשאיר את התעודה לטיפול בגברים, לגבי נשים משאיר זאת להחלטת הוועדה.

דברי הנקבל:

ההליך הפלילי הוא משהו שמאוד קשה למצות אותו במספר מילים. אבל ייסורי הדין גורמים לבן אדם לעשות מה שנקרא חשבון נפש. ברגע שנכנסתי למאסר התחלתי תהליך לעכל את מה שעברתי. אני לוקח אחריות מלאה על מה שעשיתי. פניתי מיוזמתי לטיפול פרטני, טיפול זוגי. אני מבין שנכשלתי. למעשה יש לו מעגלים נרחבים של פגיעה, כמובן גם במטופלת. מערכת המשפט עסוקה בלהעניש. האם אתם נותנים גם אפשרות לבן אדם להשתקם או רק חושבים על ענישה. אני מבקש מהוועדה הזדמנות לתיקון ולשיקום. אני לא צדיק אני חטאתי אבל אני מבקש לתת לי הזדמנות להבין את מה שעשיתי. אני נימצא בטיפול ככל שיידרש עד שארגיש שעברתי תהליך של מעבר נפשי למקום אחר, עד אז לא אפסיק את הטיפול.

5.החלטה:

על מנת להעריך את התנהגותו החמורה של הנקבל, יש לראות את העובדות כהווייתן כפי שהן עולות מכתב האישום בהן הורשע הנקבל. להלן בתמצית העובדות שבכתב האישום:

המתלוננת הגיעה למרפאה לצורך טיפול אצל הנאשם. במסגרת הטיפול ולבקשת הנאשם, שכבה על מיטת הטיפולים כשהיא על בטנה, פניה כלפי מטה, מונחות על שתי ידיה שהיו בקצה המיטה ובולטות מעט החוצה.

במהלך הטיפול במתלוננת, בהיותה שוכבת על מיטת הטיפולים, באופן חורג מן הטיפול המקצועי הנדרש, הכניס את אצבעות ידיו בכוח לפיה של המתלוננת, הרים את חצאיתה, באופן שחשף את אזור הישבן. תוך כדי כך הכניס את ידו מתחת לגופה של המתלוננת ולחץ לחיצות חזקות על אבר מינה. כמון כן הכניס את כף ידו מתחת לגופה של המתלוננת ונגע באזור החזה שלה, וכן נעמד כאשר אזור חלציו נוגע בידיה. כל זאת לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני. במהלך המעשים האמורים השמיע גניחות ואיבר מינו התקשה. הנקבל חדל ממעשיו רק כאשר נשמעו דפיקות בדלת חדר הטיפולים.

הנקבל כפר במיוחס לו לאורך כל ההליכים המשפטיים.

כאמור ביהמ"ש השלום הרשיע את הנקבל. להלן עיקרי הדברים שאמר ביהמ"ש בפסק הדין:

"הנאשם אישר כי נמשך למתלוננת ואף פנטז עליה בעירום. כמו כן אישר כי נמשך למטופלות אחרות שלו, ומספר פעמים אף פלט זרע תוך כדי טיפול, אך לא עם המתלוננת". בהמשך פסה"ד נאמר, מפיו של הנאשם, כי "בעבר היו מקרים בהם תוך כדי טיפול מקצועי חצה את הגבול ופעל לצורך סיפוק מיני". לעניין התרשמותו של ביהמ"ש מהנאשם בעת שהעיד נאמר: "הרושם שנוצר הוא, כי מדובר באדם מניפולטיבי ולא אמין, אשר יאמר כל מה שלסברתו משרת את צרכיו ברגע נתון ללא קשר לעובדות ולאמת....".

בגזה"ד נאמר :

" הנאשם ניצל את עבודתו כפיזיותרפיסט, על מנת לבצע מעשים מגונים במתלוננת. בכך מעל באימון שניתן בו במסגרת עבודתו הן מצד קופת חולים והן מצד המתלוננת. הנאשם ניצל את העובדה שהמתלוננת שכבה על מיטת הטיפולים, נתונה לשליטתו, והפך אותה לכלי למימוש יצריו ודחפיו. מדובר במעשים בזויים ומעוררי סלידה ושאת נפש...מדובר בפגיעה באוטונומיה של המתלוננת על גופה ופגיעה בכבודה ובתחושת הביטחון האישי שלה. במיוחד הדברים אמורים בשים לב לחומרת המעשים אותם ביצע הנאשם – החדרת אצבעות לפיה של המתלוננת ונגיעה באבר המין שלה וניסיון לגעת בחזה של המתלוננת...מדובר באירוע מתמשך, שארך מספר דקות...מעשים בעלי אופי מיני מובהק הנמצאים עמוק בתחום האסור...הנאשם הפר את האימון שניתן בו בצורה בוטה וקשה, וניצל את המסגרת הטיפולית על מנת לספק את יצריו ולפגוע במתלוננת".

"הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו לא לפני בית המשפט ולא לפני שירות המבחן, אלא כפר במיוחס לו, תוך שהוא דבק בגרסה כאילו המתלוננת היא שביצעה בו מעשה מגונה תוך כדי טיפול...הנאשם חסר כל מודעות לחומרת מעשיו והפגיעה הקשה שפגע במתלוננת וכי אין בו שמץ של אמפתיה למצבה".

"מעשיו של הנאשם פגעו במתלוננת פגיעה קשה המתבטאת במספר מישורים: יחסיה עם בעלה נפגעו בשל האירוע... המתלוננת חוששת מקשר חברתי או מקצועי עם גברים לרבות רופאים ומטפלים...חשה רתיעה ממגע גופני עם גברים בני משפחה, לרבות בנה הבכור ואחיה, והיא אף חשה חוסר נוחות לחבק את בנה, בשל חששה מאינטימיות גופנית...וגו".

הפסיקה התייחסה בחומרה לעבירות המין המבוצעות על ידי בעלי מקצועות טיפוליים תוך ניצול המסגרת הטיפולית:

ע"פ 9994/07 פלוני נ' מדינת ישראל:

"על חומרתן הרבה של מעשי מין המתבצעים בזולת בהעדר הסכמה מרצון אין צורך להכביר במילים...הניצול המיני של הזולת בדרך של כפיה, או תוך אי התחשבות בהעדר הסכמה הוא אחת התופעות הקשות והפוגעניות ביותר בביטחון הגופני והנפשי של הפרט, ובשלום הציבור ככלל. הפלישה המינית העבריינית פולשת לגופו ונפשו של הקורבן, והורסת כל חלקה טובה. היא מבזה את עצמיותו, ופוגעת באינטימיות ובאוטונומיה המקודשת של גופו. היא משקפת את השתלטות החזק והברוטלי על החלש וחסר האונים".

ע"פ 1229/19 יפתח סלומיסקי נ' מדינת ישראל:

"בביצוע העבירות מעל המערער באופן בוטה באמון ובכבודן של המתלוננות, ניצל אותן ואת תפקידו כמעסה לצורך סיפוק צרכיו המיניים ומאוויו, פגע באוטונומיה שלהן, בגופן ובנפשן".

"הנאשם ניצל את תפקידו וביצע במתלוננת מעשים מיניים תוך הפרת האימון שנתנה בו כמטפל מקצועי ותוך פגיעה חמורה בגופה ובכבודה...הנאשם ניצל את האינטימיות של חדר הטיפולים הסגור, כשהמתלוננת חשופה וחסרת אונים, על מנת לספק את יצריו".

הוועדה סבורה כי המעשים כפי שעולים מכתב האישום בהם הורשע הנקבל - במעשה מגונה באדם שלא בהסכמתו, הינם מעשים שהקלון דבק בהם, מהווים התנהגות בדרך שאינה הולמת את מקצוע הפיזיותרפיה, והרשעתו בעבירה פלילית, שמפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה - אין הנקבל ראוי להיות בעל תעודה במקצוע בריאות. כמו כן בהתנהגותו כאמור לעיל הפר את הוראות, פרק ז לחוק - "חובות נאמנות ואתיקה מקצועית" בסעיף 23 על פיהן נדרש "בעל תעודה במקצוע בריאות ישמור על כבוד המקצוע וימנע מכל התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע".

הוועדה רואה בחומרה יתרה את מעשיו של הנקבל ומביעה שאט נפש וסלידה מהתנהגותו. אין בפי הוועדה להוסיף מילים חמורות יותר מהמילים בהן השתמש כבוד השופט מינטקביץ בפסק הדין ומצטרפת אליהן בכל הכבוד הנדרש.

הנקבל ניצל את עבודתו כפיזיותרפיסט, על מנת לבצע מעשים מגונים במתלוננת. מעשים בעלי אופי מיני מובהק הנמצאים עמוק בתחום האסור. בכך מעל באימון שניתן בו במסגרת עבודתו הן מצד קופת חולים והן מצד המתלוננת. הנאשם ניצל את העובדה שהמתלוננת שכבה על מיטת הטיפולים, נתונה לשליטתו, והפך אותה לכלי למימוש יצריו ודחפיו. מדובר במעשים בזויים ומעוררי סלידה. מדובר בפגיעה באוטונומיה של המתלוננת על גופה ופגיעה בכבודה ובתחושת הביטחון האישי שלה. הנאשם הפר את האימון שניתן בו בצורה בוטה וקשה, וניצל את המסגרת הטיפולית על מנת לספק את יצריו ולפגוע במתלוננת.

נראה כי גם בעבר נהג הנקבל בדרך לא נאותה ולא מקצועית במהלך הטיפול במטופלות שלו, שכן לפי דבריו - "בעבר היו מקרים בהם תוך כדי טיפול מקצועי חצה את הגבול ופעל לצורך סיפוק מיני". "כמו כן אישר כי נמשך למטופלות אחרות שלו, ומספר פעמים אף פלט זרע תוך כדי הטיפול".

הנקבל בהיותו בעל מקצוע טיפולי הכרוך במגע ישיר בגופו של המטופל, נידרש ממנו ביתר שאת שמירה על כבוד המטופל, פרטיותו וקדושת גופו. הנקבל בהתנהגותו הבזויה פגע בגופה ובנפשה של המתלוננת. פגע בכבוד המקצוע ובאימון הציבור. הוועדה בשיקוליה לקחה לתשומת ליבה את האמור בחוות הדעת, בהערכת המסוכנות, ובצו הפיקוח שהושט על הנקבל.

לוועדה הוגשה חוות דעת "להערכת מסוכנות" הקרובה ביותר לתאריך לשחרורו של הנקבל מן הכלא. מעיון "בחוות דעת והערכת מסוכנות" מיום 23.12.2020 עבור ועדת השחרורים, נאמר "... מודה חלקית בביצוע העבירה ובשלב זה לוקח אחריות חלקית. הערכת מסוכנות מבוססת על שקלול פקטורים סטטיים ופקטורים דינמיים. פקטורים סטטיים הינם גורמים הקשורים לעברו של אדם ולפנומנולוגיה של עברותיו. פקטורים אלו אינם משתנים עם הזמן. פקטורים דינמיים הינם גורמים הקשורים לאישיותו, לסביבתו, לנטיות ממיניות שלו, וכדומה. פקטורים דינמיים עשויים להשתנות עם חלוף הזמן או בתגובה להתערבות טיפולית...במשך השנים השתתף בטיפול פרטני גם זוגי, עם זאת הוא עדיין מתקשה להבין לעומק את הטריגרים לעבירתו ואת גורמי הסיכון. הוא סובל מבעיות בתפקוד מיני אשר טרם טופלו. יש לו צרכים אישיותיים/טיפוליים רחבים שהוא מתקשה למלא והרצון והכמהה למלא אותם עלול להוות

טריגר לפגיעה מינית". בסיכום והמלצות נקבע: " ההתרשמות הינה כי רמת המסוכנות המינית הינה בינונית נמוכה".

בהמלצה להטלת צו פיקוח מיום 13.5.2021 על הנקבל, בנוסף על האמור לעיל, נכתב "...בבדיקה הנוכחית הרושם שהוא ללא הבנה ניכרת לגבי מעגל העבירה שלו ועוד אלמנטים רבים הנחוצים להשלמה מותאמת של עבירת מין. בנסיבות אלו הערכת רמת המסוכנות המינית לטווח רחוק בינונית – נמוכה". בעקבות המלצה זו הוטל, עליו צו פיקוח ל- 18 חודשים, והוא יעמוד בתוקפו עד 15.12.2022. בהתאם לצו הפיקוח חל איסור על הנקבל "לעבוד, בין בתמורה ובין בהתנדבות, בעבודה המאפשרת שהייה ביחידות עם נשים ו/או יחסי מרות כלפיהן, וכן בעבודה הכוללת מתן טיפול/ יעוץ/הדרכה/ הכוונה/אבחון מכל סוג שהוא לנשים".

לאור כל האמור לעיל, במיוחד לאמור ב"הערכת המסוכנות", ולאמור ב "המלצה להטלת צו פיקוח" על הנקבל, הוועדה סבורה כי הנקבל עדיין מתקשה להבין לעומק את הגורם והמניע לעבירה שביצע ולא השתכנעה כי הנקבל הבין והפנים את חומרת מעשיו.

בשל חומרת מעשיו, והצורך בהגנה על הציבור, בשמירה על אימון הציבור, על טובת הציבור, על כבודו ותדמיתו של מקצוע הפיזיותרפיה - יש להרחיק את הנקבל לתקופה ארוכה, ומשמעותית ממקצוע הפיזיותרפיה. יש להעדיף את אינטרס הציבור ואת שלום הציבור על פני האינטרס הפרטי של הנקבל.

שקלה את בקשת בכ' הנקבל להגבלת עיסוקו של הנקבל לטיפול בגברים בלבד, אולם לנוכח נסיבות חומרת המקרה, חומרת פסק הדין, חומרת הענישה, ו"הערכת המסוכנות" – הוועדה בדעה כי אין זה ראוי, הולם, ומוצדק מבחינה ערכית, מוסרית ואתית להיענות לבקשה.

לפיכך מחליטה הוועדה להתלות את התעודה של הנקבל לתקופה של עשר שנים מיום החלטה זו דהיינו עד לתאריך 15.9.2031.

גב' טל ניצן
חברה

גב' נוגה גל
חברה

יגאל חיות, עו"ד
יו"ר